

วารสารวิจัยธรรมศึกษา

JOURNAL OF DHAMMASUKSA RESEARCH

ปีที่ 3 ฉบับที่ 2 (กรกฎาคม – ธันวาคม 2563)

Vol. 3 No. 2 (July – December 2020)

วัตถุประสงค์

1. เพื่อเป็นวารสารตีพิมพ์เผยแพร่บทความวิชาการ บทความวิจัย บทความหนังสือ และบทความวิชาการประเภทอื่นๆ
2. เพื่อเป็นสื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้เชิงวิชาการของนักวิจัยและนักวิชาการทั้งในประเทศไทยและต่างประเทศ
3. เพื่อเป็นวารสารเสนอองค์ความรู้ที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนามนุษย์ตามหลักการศึกษาศาสนาและศาสตร์ต่างๆ
4. เพื่อพัฒนาวารสารให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานการประกันคุณภาพการศึกษาและเป็นการส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพผลงานการวิจัยและบทความทางวิชาการทางพระพุทธศาสนาและศาสนาต่างๆ รวมทั้งปรัชญาให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐาน TCI

เจ้าของ

ศูนย์วิจัยธรรมศึกษา สำนักเรียนวัดอาวุธวิกสิตาราม (RESEARCH CENTER FOR DHAMMASUKSA PHRAPARIYATTIDHAMMA OF WATAWUTWIKASITARAM SCHOOL) ภูมิกุณแม่ชาล้ง ห้อง 305 เลขที่ 137 วัดอาวุธวิกสิตาราม ถนนจรัญสนิทวงศ์ 71 บางพลัด กรุงเทพฯ 10700 โทร 0860864258

ที่ปรึกษา

พระเทพปัญญามุนี	เจ้าอาวาส/เจ้าสำนักเรียนวัดอาวุธวิกสิตาราม
พระราชติลก, ดร.	ประธานกรรมการบริหารการศึกษา
พระศรีวินยาภรณ์, ดร.	เจ้าคณะแขวงบางพลัด
พระมหาสมาน ธมฺมวชิโร	อาจารย์ใหญ่สำนักเรียนวัดอาวุธวิกสิตาราม
พระมหาฉัตรชัย สุนฺตตชโย, ผศ.ดร.	รองอธิการบดี มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
พระมหาบุญนา จานวีโร, ผศ.ดร.	คณบดีคณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
ผศ.ดร.เนตร หงษ์ไกรเลิศ	มหาวิทยาลัยมหิดล
นาวาเอก ดร.นพดล บงกชกาญจน์	กรมยุทธศึกษาทหารเรือ

บรรณาธิการวารสาร

พระมหาหมื่นวินทร์ ปุริสุตฺตโม, ผศ.ดร.

กองบรรณาธิการวารสาร

พระบุญฤทธิ์ อภิปัญโญ	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
ดร.มนัสวี ศรีนนท์	มหาวิทยาลัยมหิดล
ดร.ธเนศ เกษศิลป์	มหาวิทยาลัยมหิดล
ผศ.ดร.สุณี เวชประสิทธิ์	มหาวิทยาลัยวชิราวุธราช
พ.ต.ท.หญิง ดร.ปิยะนุช ศรีสรานุกรม	โรงเรียนนายร้อยตำรวจ
นายครรชิต มีซ่อง	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

ผู้ทรงคุณวุฒิประเมินบทความ

รศ.ดร.กฤต ศรียะอาจ	คณะพุทธศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ผศ.ดร.คงสุภรณ์ แสงทรัพย์	คณะพุทธศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ดร.พูนศักดิ์ กมล	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์ชัยภูมิ
นาวาเอก ดร.นพดล บงกชกาญจน์	กรมยุทธศึกษาทหารเรือ
ดร.กฤตสุขิน พลเสน	บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
ดร.กำธร เพี้ยเอี้ย	คณะศาสนาและปรัชญา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
ดร.ทวี เลี้ยวประโคน	คณะศาสนาและปรัชญา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
ดร.มนัสวี ศรีนนท์	สถาบันนวัตกรรมการเรียนรู้ มหาวิทยาลัยมหิดล
ดร.เมธา หริมเทพาธิป	สาขาวิชาปรัชญาและจริยศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
ดร.สมเจต หลวงกัน	นักวิชาการศูนย์วิจัยธรรมศึกษา

ฝ่ายจัดรูปเล่ม/สมาชิกวารสาร

นายอริย์ธัช เลิศอมรไชยกิจ	นางคณนภัค กฤดากร ณ อยุธยา
นางสาวพรทิพย์ พุทธิกิตติวงศ์	นางสาวณัฐปรียา วิจิตรฐะพันธุ์

พิมพ์ที่

จี คลาส (G CLASS) เลขที่ 26/19 ศาลายา พุทธมณฑล นครปฐม 73170
โทร 028892223 โทรสาร 028893204 อีเมลล์ g_class@hotmail.com

บทบรรณาธิการ

การจัดพิมพ์วารสารวิจัยธรรมศึกษา ศูนย์วิจัยธรรมศึกษา สำนักเรียนวัดอาวุธวิกสิตาราม ฉบับที่ 2 ในปี พ.ศ. 2563 นี้ กองบรรณาธิการได้บริหารจัดการวารสารให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐาน TCI เช่นเดิม ทั้งในแง่เกณฑ์หลักและเกณฑ์รอง เพื่อดำเนินการให้คุณภาพของวารสารเป็นที่ยอมรับในวงวิชาการโดยทั่วไปนั่นเอง ทั้งนี้ ในฉบับนี้ ได้มีนักวิชาการสนใจส่งผลงานมาเผยแพร่จากหลากหลายหน่วยงานและกองบรรณาธิการวารสารก็ได้จัดพิมพ์ออกเผยแพร่เป็นเล่มวารสารและมีการออนไลน์ในเว็บไซต์ด้วย

วารสารวิจัยธรรมศึกษานี้ได้นำเสนอผลงานของนักวิชาการจากหน่วยงานต่างๆ ที่น่าสนใจดังนี้

1. การพัฒนาทักษะการคิดเพื่อสร้างกระบวนทัศน์การเขียนงานทางวิชาการ (The Development of Thinking Skills for Creating an Academic Writing Paradigm) โดย มณัสวี ศรีนนท์ และพระมหา มหวิมล ปุริสุตโตม สรุพบว่า การเขียนงานวิชาการต้องมีส่วนประกอบดังนี้ โครงสร้างของงานวิชาการที่ประกอบด้วยส่วนนำ ส่วนสาระสำคัญของเรื่อง ส่วนสรุป และส่วนอ้างอิง จะขาดส่วนใดส่วนหนึ่งไม่ได้ เพราะทุกส่วนล้วนมีความเชื่อมต่อกันต่อเนื่องกันทั้งนั้น ส่วนเนื้อหาของงานวิชาการนั้นถือว่าสำคัญมาก เพราะแก่นของงานวิชาการจะมีความลึกซึ้งซึ่งเพียงโดยย้อมขึ้นอยู่กับเนื้อหาที่นำมาใช้ประกอบการเขียน

2. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาประวัติศาสตร์ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้วิธี TGT กับวิธีการสอนแบบปกติของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 (Comparison of Learning Achievement in History Subject of Learning Management Cooperative Model by Using TGT Method and Normal Teaching Method of Prathom Suksa 3 Students) โดย ทิวิทย์ ภูจำนงค์ วีระ วงศ์สรรค์ และ รสรินทร์ อรอมรัตน์ สรุพบว่า 1. นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้วิธี TGT มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 2. นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้วิธี TGT มีความพึงพอใจโดยรวมมากกว่า นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีสอนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 เมื่อพิจารณาในแต่ละด้านพบว่านักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้วิธี TGT มีความพึงพอใจมากกว่านักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีสอนแบบปกติทุกด้าน

3. การศึกษาเปรียบเทียบคำสมาสในคัมภีร์ปทรูปสิทธิและลขุสัทธานตเกามุติ (A Comparative Study of Samasa in the Padarupasiddhi and the Laghusiddhantakauṃudī) โดย พระมหา ประดิษฐ์ ธมมกาโม สรุพบว่า คัมภีร์ปทรูปสิทธิแต่งโดยพระพุทธปิยะ ในราวปลายพุทธศตวรรษที่ 15 ถึงต้นพุทธศตวรรษที่ 16 คัมภีร์ลขุสัทธานตเกามุติแต่งโดยวราหราชในราวคริสต์ศตวรรษที่ 17 ในคัมภีร์ปทรูปสิทธิใช้สูตรทั้งหมด 28 สูตร ส่วนในการสร้างคำสมาสด้วยสูตรคัมภีร์ลขุสัทธานตเกามุติใช้สูตรทั้งหมด 79 สูตร คัมภีร์ปทรูปสิทธิเป็นคัมภีร์ที่ได้นำเอาสูตรมาจากคัมภีร์กัจจายณะมาเรียงลำดับใหม่ แต่งอธิบายเพิ่มเติม และได้นำอุทาหรณ์มาจากคัมภีร์ต่าง ๆ ส่วนใหญ่มาจากพระไตรปิฎก ลขุสัทธานตเกามุติเป็นคัมภีร์ที่ได้นำสูตรจากคัมภีร์ลขุสัทธานตเกามุติอันเป็นคัมภีร์ที่ปรับปรุงลำดับสูตรในคัมภีร์อัษฎายาของปาณินิมาเรียบเรียงใหม่ตามลำดับการสำเร็จรูปของคำด้วยวิธีการที่สั้นและกะทัดรัด คัมภีร์ปทรูปสิทธิแสดงสมาสโดยชื่อ มี 6 คือ 1. อัปยียาวสมาส 2. กัมมธารยสมาส 3. ทิคุสมาส 4. ตัปปริสมาส 5. พหุพพิหสมาส 6. ทวันทสมาส, คัมภีร์ลขุสัทธานตเกามุติแสดงสมาสโดยลักษณะตามตัวประธานว่ามีอยู่ 5 สมาส คือ 1. เกวลสมาส 2. อัวยียาวสมาส 3. ตตปุรุษสมาส 4. พหุวิหสมาส 5. ทวันทสมาส

4. การศึกษาวิเคราะห์เรื่องค่านิยมกับจรรยาบรรณในการบริหารการศึกษา (Analytical Study of Values and Ethics in Educational Administration) โดย พระไกรศร อภิขวโน สรุปว่า ปัจจัยที่สำคัญในการบริหารการศึกษาคือผู้บริหารต้องมีคุณธรรมและจริยธรรม มีค่านิยมและจรรยาบรรณในการบริหารการศึกษาและผู้บริหารการศึกษาจะประสบความสำเร็จในหน้าที่การงานและมีความสุขได้ จำเป็นที่จะต้องมีความรู้ความสามารถ รวมทั้งมีค่านิยมที่ถูกต้องดีงาม มีค่านิยมที่พึงประสงค์และมีจรรยาบรรณในวิชาชีพด้วย ดังนั้น ในการบริหารการศึกษานี้ จรรยาบรรณของบุคลากรในองค์กรก็เป็นสิ่งจำเป็นและมีความสำคัญเป็นอย่างมาก เพราะจรรยาบรรณช่วยทำให้สมาชิกในองค์กรยึดถือเป็นแนวในการปฏิบัติงานให้ถูกต้องและทำให้การทำงานเพื่อองค์กรเกิดประสิทธิภาพได้

5. บทวิจารณ์หนังสือเรื่อง “พระพุทธศาสนากับตรรกวิทยาและวิทยาศาสตร์” เขียนโดย สุธิพ บุญญาภภาพ โดย พระจตุรงค์ ชุติศรี สรุปว่า 1. จุดเด่น หนังสือเรื่อง “พระพุทธศาสนากับตรรกวิทยาและวิทยาศาสตร์” เป็นการเสนอประเด็น 3 เรื่อง คือ พระพุทธศาสนา ตรรกวิทยาและวิทยาศาสตร์ ว่าเป็นอย่างไร โดยผู้เขียนได้เขียนหนังสือเรื่องนี้ขึ้นด้วยความเข้าใจหรือทัศนะของตนต่อประเด็นทั้ง 3 ซึ่งไม่ได้มีการอ้างอิงตำรา หรือเอกสารใด ๆ เลย แต่อย่างไรก็ตาม ผู้เขียนก็ได้ชี้ให้เห็นแง่มุมทั้ง 3 อย่างเรียบง่ายและไม่ได้มีความซับซ้อนมากนัก และอ่านง่ายในการทำ ความเข้าใจเบื้องต้น มีทั้งการชี้ให้เห็นความเหมือนระหว่างพระพุทธศาสนากับตรรกวิทยาและวิทยาศาสตร์ ว่าเป็นอย่างไรบ้างที่เหมือนกันและแตกต่างกัน ซึ่งผู้อ่านสามารถเห็นแง่มุมรวมได้ทั้ง 3 ประเด็นเพื่อนำไปสู่การศึกษาในวงกว้างมากต่อไป 2. จุดด้อยและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ผู้วิจารณ์เห็นว่า การเขียนหนังสือ “พระพุทธศาสนากับตรรกวิทยาและวิทยาศาสตร์” เล่มนี้ขาดการอ้างอิงตำรา ทั้ง 3 ประเด็นว่าค้นคว้ามาจากแหล่งใด ทำให้ขาดความน่าเชื่อถือ ความชัดเจนว่า “พระพุทธศาสนากับตรรกวิทยาและวิทยาศาสตร์” นั้นมีคำภีร์หรือตำราอื่นใด ได้เขียนไว้บ้าง เป็นต้น ดังนั้น หากสามารถนำเสนอข้อมูลต่าง ๆ ให้ครบทั้ง 3 ประเด็นคือ พระพุทธศาสนาตรรกวิทยาและวิทยาศาสตร์ ว่ามีการกล่าวไว้อย่างไรบ้าง จะทำให้ผู้อ่านสามารถสืบค้นลงลึกไปได้อีกมาก อย่างไรก็ตาม กล่าวได้ว่าหนังสือเล่มนี้เป็นหนังสือเล่มแรก ๆ ที่บุกเบิกต่อประเด็นปัญหา และนำเสนอใน 3 ประเด็นหรือ 3 เรื่องนี้ในช่วงแรก ๆ ที่มีความตื่นตัวต่อแง่มุมเชิงการนำเสนอ 3 ประเด็นหรือ 3 เรื่องเข้าด้วยกันในเล่มเดียว ถึงแม้ว่าจะไม่เป็นการเปรียบเทียบกันก็ตาม แต่ผู้วิจารณ์เห็นว่า ผู้เขียนหนังสือเล่มนี้ยังมีความประสคในใจลึก ๆ ว่า ทั้ง 3 ประเด็นหรือ 3 เรื่องนี้นั้นมีแง่มุมบางอย่างที่มีความสอดคล้องและแตกต่างกันอยู่บ้าง แต่อาจเพียงว่า ผู้เขียนหนังสือเล่มนี้ยังไม่มีเวลามากพอในการจะวิจารณ์ให้เห็นแง่มุมให้กว้างขวางและลึกลงไป

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
บทบรรณาธิการ	ค
สารบัญ	จ
การพัฒนาทักษะการคิดเพื่อสร้างกระบวนการเขียนงานทางวิชาการ (The Development of Thinking Skills for Creating an Academic Writing Paradigm)	1
มนัสวี ศรีนนท์ และ พระมหามหาวินทร์ ปุริสุตตโม การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาประวัติศาสตร์ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ แบบร่วมมือโดยใช้วิธี TGT กับวิธีการสอนแบบปกติ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 (Comparison of Learning Achievement in History Subject of Learning Management Cooperative Model by Using TGT Method and Normal Teaching Method of Prathom Suksa 3 Students)	13
ทิวดีธ ภูจำนงค์ วีระ วงศ์สรรค์ และ รสรินทร์ อรอมรัตน์ การศึกษาเปรียบเทียบคำสมาสในคัมภีร์ปทฐปัสสิดิและลลขุสิดิธานตเกมุที (A Comparative Study of Samasa in the Padarupasiddhi and the Laghusiddhantakaumudi)	21
พระมหาประดิษฐ์ ธมมกาโม การศึกษาวิเคราะห์เรื่องค่านิยมกับจรรยาบรรณในการบริหารการศึกษา (Analytical Study of Values and Ethics in Educational Administration)	28
พระไกรสร อภิขวโน บทวิจารณ์หนังสือเรื่อง “พระพุทธศาสนากับตรรกวิทยาและวิทยาศาสตร์” เขียนโดย สุชีพ ปุญญานุภาพ	38
พระจาตุรงค์ ชูศรี จริยธรรมการตีพิมพ์บทความในวารสารวิจัยธรรมศึกษา ศูนย์วิจัยธรรมศึกษา สำนักเรียนวัดอาวุธวิกสิตาราม	47
การเตรียมต้นฉบับเพื่อการเสนอจัดพิมพ์ในวารสารวิจัยธรรมศึกษา ศูนย์วิจัยธรรมศึกษา สำนักเรียนวัดอาวุธวิกสิตาราม	49